

QUICKSCAN HAANSBERG 108 TE ETTEN-LEUR

Definitief

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Rho Adviseurs
Contactpersoon: Mevr. ten Braak
Adres: Segeerssingel 6
4337 LG Middelburg
Tel: 0118-689054
E-mail: lotte-tenbraak@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. J. Koorevaar

Auteur: ing. B. Albers
Kwaliteitscontrole: ing. J. Koorevaar

Projectcode: RANA2222
Status: Definitief
Datum: 11-2-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

De initiatiefnemer is voornemens op open grond teelt een kas te realiseren met een landschappelijke inpassing aan de noord- en oostzijde ter compensatie en herstel aan bosbeplanting. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

De bomenrij in het projectgebied kan gebruikt worden door vleermuizen als vliegroute. Het projectgebied kan door vleermuizen gebruikt worden als foerageergebied. De takkenhopen en het struweel in het projectgebied biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van kleine marterachtigen, zoals de bunzing, hermelijn en de wezel.

In het projectgebied kunnen mogelijk algemene amfibieën, broedvogels en zoogdieren voorkomen. Overige beschermde soorten worden door het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht voor te komen.

Door de realisatie van het kassencomplex worden mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen vernietigd en kunnen individuen van de bunzing, hermelijn en de wezel worden gedood.

Directe effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op het NNN en Natura 2000-gebieden worden niet verwacht. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden in het projectgebied. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen een toename in stikstofemissie tot gevolg hebben. In de Wet natuurbescherming (artikel 2.9a) is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. Voor de realisatiefase is derhalve geen vergunning benodigd. In de gebruiksfase vindt er na de werkzaamheden een verandering van gebruik plaats. Een berekening met behulp van de AERIUS-Calculator kan uitsluitsel bieden of dit effecten heeft op Natura 2000-gebieden.

Er is nader onderzoek naar kleine marterachtigen benodigd, alvorens men met de werkzaamheden kunnen aanvangen. Indien er beschermde functies voor marterachtigen worden aangetroffen tijdens aanvullend onderzoek is er een mogelijk een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Er wordt aanbevolen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaats te laten vinden. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen van vogels plaatsvinden, kunnen broedgevallen worden verstoord. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden.

Indien nachtelijke verlichting voor de werkzaamheden vermeden wordt, kan verstoring van passerende vleermuizen worden voorkomen. Als nachtelijke verlichting niet vermeden kan worden, kan verstoring worden voorkomen door vleermuisvriendelijke verlichting toepassen met een richtarmatuur, waardoor strooilight naar de omgeving wordt voorkomen.

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën en zoogdieren te voorkomen en zich te houden aan de algemene zorgplicht.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer	7
2	Projectgebied en ontwikkelingen.....	8
2.1	Projectgebied	8
2.2	Ontwikkelingen.....	8
3	Soortbescherming.....	10
3.1	Bronnenonderzoek.....	10
3.2	Habitatscan	10
3.2.1	Zoogdieren	10
3.2.2	Vogels	11
3.2.3	Amfibieën.....	11
3.2.4	Reptielen	11
3.2.5	Vissen.....	11
3.2.6	Ongewervelden	11
3.2.7	Mossen	11
3.2.8	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	12
3.3	Effecten.....	12
3.3.1	Effecten ontwikkelingen.....	12
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	13
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied	13
3.4.2	Mitigerende maatregelen	13
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming	13
4	Gebiedsbescherming	14
4.1	Effecten.....	14
5	Conclusies en aanbevelingen	16
5.1	Conclusies	16
5.2	Aanbevelingen	16
6	Literatuur.....	18
	Bijlage 1: Foto-impressie.....	19
	Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten	20

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens op opengrond teelt een kas te realiseren met een landschappelijke inpassing aan de noord- en oostzijde. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er zorg voor te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in het NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Etten-Leur in kilometerhok: X: 102/ Y: 400 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

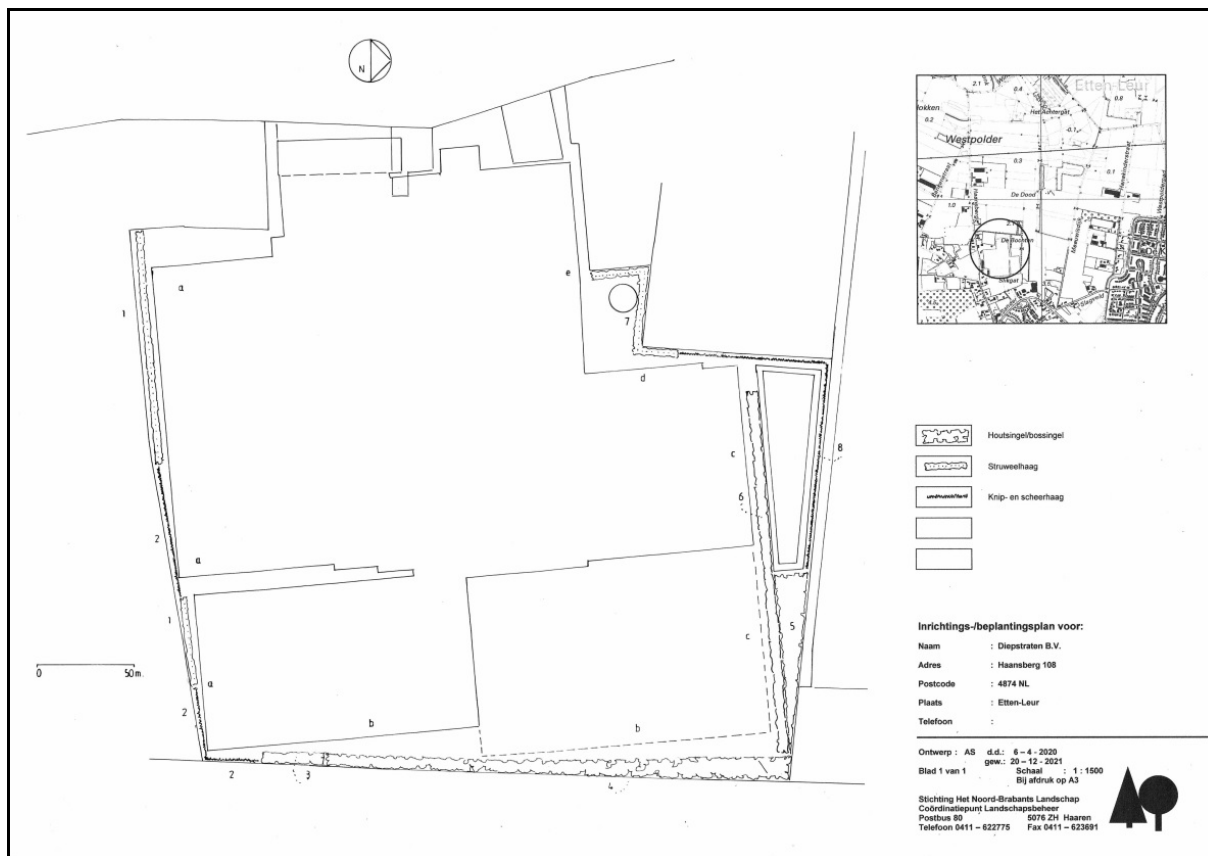
Het projectgebied is gelegen aan de Haansberg 48 te Etten-Leur en bestaat uit een akker waar bramen op worden geteeld. Er staan houten palen verbonden met sproeisystemen in het veld. Tussen de rijen bramen is gras aanwezig. Bij sommige rijen bestaat dit meer uit ruigte. Rond het veld is zand aanwezig. In het midden van het projectgebied is een greppel aanwezig. Ten westen en ten zuiden is een kassencomplex aanwezig. Direct ten noorden en ten oosten is een bomenrij met struweel aanwezig. Achter deze groenstructuur zijn akkers gelegen. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

Op het perceel wat momenteel in gebruik is voor opengrond teelt van bramen wordt een kas gerealiseerd. Daarnaast wordt aan de noord- en oostzijde de houtsingels hersteld, die in het verleden aangetast zijn. De noordelijke zijde wordt gecompenseerd met 1850 m² aan bosbeplanting. De oostelijke zijde wordt hersteld met 1837 m² aan bosbeplanting. Op afbeelding 2 is een kaart weergegeven met de huidige situatie van het projectgebied. Op afbeelding 3 is een schets weergegeven met de landschappelijk inpassing (Stichting het Noord-Brabants Landschap, 2021).

Afbeelding 2: Bovenaanzicht huidige situatie

Afbeelding 3: Ontwerpschets landschappelijk inpassing (Stichting het Noord-Brabants Landschap, 2021).

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de bredere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening natuurbescherming Noord-Brabant' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Noord-Brabant zijn middels artikel 2.2 van de Verordening van de Provinciale staten van de provincie Noord-Brabant soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 10 januari 2022 en is uitgevoerd door ing. B. Albers. Tijdens de habitatscan was het circa 6 °C, bewolkt en met windkracht 1 Bft.

3.2.1 ZOOGDIEREN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis. Er zijn geen bebouwing of bomen aanwezig in het projectgebied. De naastgelegen kassen bevatten eveneens geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan derhalve worden uitgesloten.

De groenstructuren rond het projectgebied vormen een lijnvormig element die voor vleermuizen als vliegroue kunnen worden gebruikt. In het projectgebied bieden de bomen luwte en insecten welke door vleermuizen als foerageergebied gebruikt kunnen worden.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de bever. Bevers komen voor bij allerlei wateren, zoals rivieren, meren en kanalen, welke oevers hebben met bomen en struiken die bereikbaar zijn voor de bever. Er zijn geen watergangen in het projectgebied en de directe omgeving van het projectgebied aanwezig, waardoor de bever kan worden uitgesloten voor te komen.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de bunzing, hermelijn en de wezel. Er zijn geschikt verblijfplaatsen aanwezig in het projectgebied, zoals takkenhopen en struweel. Er is daarnaast dekking aanwezig in de vorm van ruigte en struweel zoals braamstruiken. Het projectgebied is tevens geschikt voor prooidieren. Hierdoor kunnen verblijfplaatsen van kleine marterachtigen zoals de bunzing, hermelijn en de wezel niet worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de waterspitsmuis. De waterspitsmuis komt voor in natte gebieden, zoals moerassen en bij beken, rivieren, sloten en plassen met een rijke oevervegetatie. Er

zijn geen wateren aanwezig in het projectgebied. Hierdoor kan de waterspitsmuis worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

3.2.2 VOGELS

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de gierzwaluw en de huismus. Er is geen bebouwing aanwezig in het projectgebied. In de directe omgeving van het projectgebied zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig, waardoor de aanwezigheid van nestlocaties van de gierzwaluw en de huismus uitgesloten kan worden.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de steenuil. De steenuil leeft voornamelijk in kleinschalige cultuurlandschappen met ruige vegetatie en bebouwing op het platteland. De steenuil gebruikt boomholten, nestkasten en ruimtes tussen dakbedekking en het beschot als nestlocaties. Tijdens de habitatscan zijn geen geschikte nestlocaties voor de steenuil waargenomen. Hierdoor kan worden uitgesloten dat de steenuil broedt in het projectgebied.

In het projectgebied komen algemene vogels voor, zoals de merel en de zwarte kraai, die mogelijk ook in het projectgebied of binnen de invloedssfeer broeden. De bomen en het struweel in het projectgebied en de omgeving van het projectgebied bieden een geschikt broedbiotoop voor algemene vogels. In het projectgebied zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen.

3.2.3 AMFIBIEËN

Wegens het ontbreken van geschikt habitat worden beschermde amfibieën niet verwacht voor te komen in het projectgebied. In de groenstructuren in of nabij het projectgebied kunnen algemene, provinciaal vrijgestelde amfibieën voorkomen, zoals de bastaardkikker, gewone pad en de kleine watersalamander.

3.2.4 REPTIELEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen. Het projectgebied biedt geen geschikt habitat voor beschermde reptielen. Beschermde reptielen worden niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.5 VISSSEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de grote modderkruiper. Er zijn geen watergangen in het projectgebied aanwezig, waardoor de grote modderkruiper kan worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

3.2.6 ONGEWERVELDEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de gevlekte witsnuitlibel en de grote vos. De gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Typisch geschikt voortplantingswater is niet in het projectgebied aanwezig. Het voorkomen van de gevlekte witsnuitlibel in het projectgebied wordt niet verwacht. De grote vos heeft de iep als waardplant, maar kan ook wilgenbomen of fruitbomen gebruiken. De waardplanten van de grote vos zijn niet waargenomen tijdens de habitatscan. Waardoor de grote vos kan worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

3.2.7 MOSSEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de tonghaarmuts. De tonghaarmuts komt als pioniersoort voor in vochtige jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik. Dit habitat is niet aanwezig in het projectgebied, waardoor groeiplaatsen van de tonghaarmuts niet verwacht worden voor te komen

3.2.8 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Struweel en bomen
Bunzing, hermelijn en wezel	Verblijfplaatsen	Artikel 3.10 (Bijlage A)	Takkenhopen, dicht struweel
Vleermuizen	Foerageergebied Vliegroue	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Gehele projectgebied Bomenrij
Algemene amfibieën en zoogdieren*	Leefgebied	Artikel 3.10 (Bijlage A)	Gehele projectgebied

*Vrijgesteld in de provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2. Daarnaast zijn de beschermde soorten en functies beschreven waar geen effecten op worden verwacht bij uitvoering van de werkzaamheden.

Geen effecten

De bomenrij blijft bij de realisatie van het kassencomplex behouden, waardoor de vliegroue van vleermuizen niet aangetast wordt. Het foerageergebied blijft bij realisatie van het kassencomplex eveneens behouden en wordt versterkt door de landschappelijke inpassing. Doordat er reeds verlichting aanwezig is, wordt het foerageergebied en de vliegroue gebruikt door vleermuizen die tolerant zijn voor het aanwezige strooilight. Het te realiseren kassencomplex tast het foerageergebied voor deze soorten dan ook niet aan.

Tijdelijke effecten

De geplande werkzaamheden zullen mogelijk gepaard gaan met geluid en trillingen. Dit verstoort mogelijk de amfibieën, (broed)vogels en zoogdieren die gebruik maken van het projectgebied. Het gebruik van nachtelijke verlichting voor de realisatie van het kassencomplex kan tijdens de actieve periode van vleermuizen verstoring veroorzaken voor de vleermuizen die gebruik maken van het projectgebied als foerageergebied.

Permanente effecten

Door het verwijderen van struweel kunnen verblijfplaatsen van de bunzing, hermelijn en de wezel vernietigd worden en kunnen individuen van de bunzing, hermelijn en de wezel worden gedood.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Broedvogels	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Bunzing, hermelijn en wezel	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (Bijlage A) Lid 1a Artikel 3.10 (Bijlage A) Lid 1b
Vleermuizen	Opzettelijk verstoren	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2
Algemene amfibieën en zoogdieren*	Opzettelijk doden	Artikel 3.10 (Bijlage A) Lid 1a

*Vrijgesteld in de provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Wanneer de geplande werkzaamheden binnen het broedseizoen van vogels (globaal maart- augustus) plaatsvinden kunnen broedgevallen van vogels worden verstoord en individuen van algemene broedvogels worden gedood.

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en de wezel. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Voorafgaand aan de werkzaamheden is er nader onderzoek naar kleine marterachtigen benodigd.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

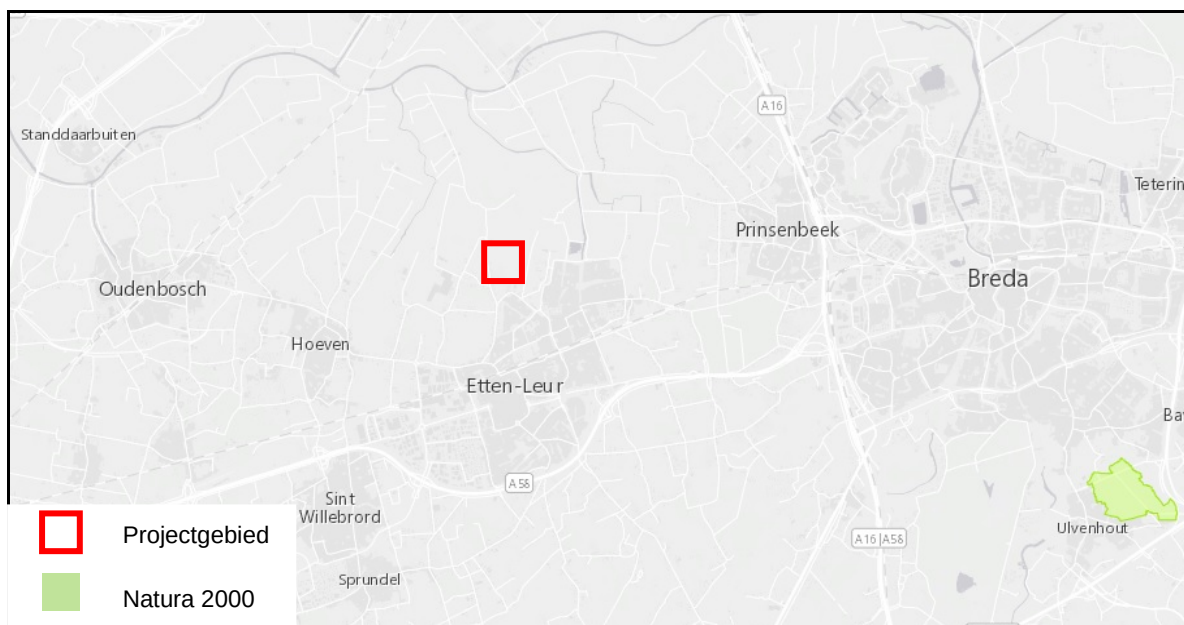
- In het struweel en takkenhopen in en rond het projectgebied zijn mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen aanwezig. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen, zoals de bunzing, hermelijn, wezel zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zullen mogelijk struweel worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van struweel buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart - augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- Het gebruik van nachtelijke verlichting voor de realisatie van het kassencomplex kan verstoring veroorzaken bij vleermuizen die gebruik maken van het projectgebied als vliegroute. Het gebruik van deze nachtelijke verlichting dient dan ook voorkomen te worden. Indien dit niet mogelijk is, wordt het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting met een richtarmatuur aanbevolen, zodat licht gericht op de omgeving voorkomen kan worden.
- Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën en zoogdieren te voorkomen en te houden aan de zorgplicht.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

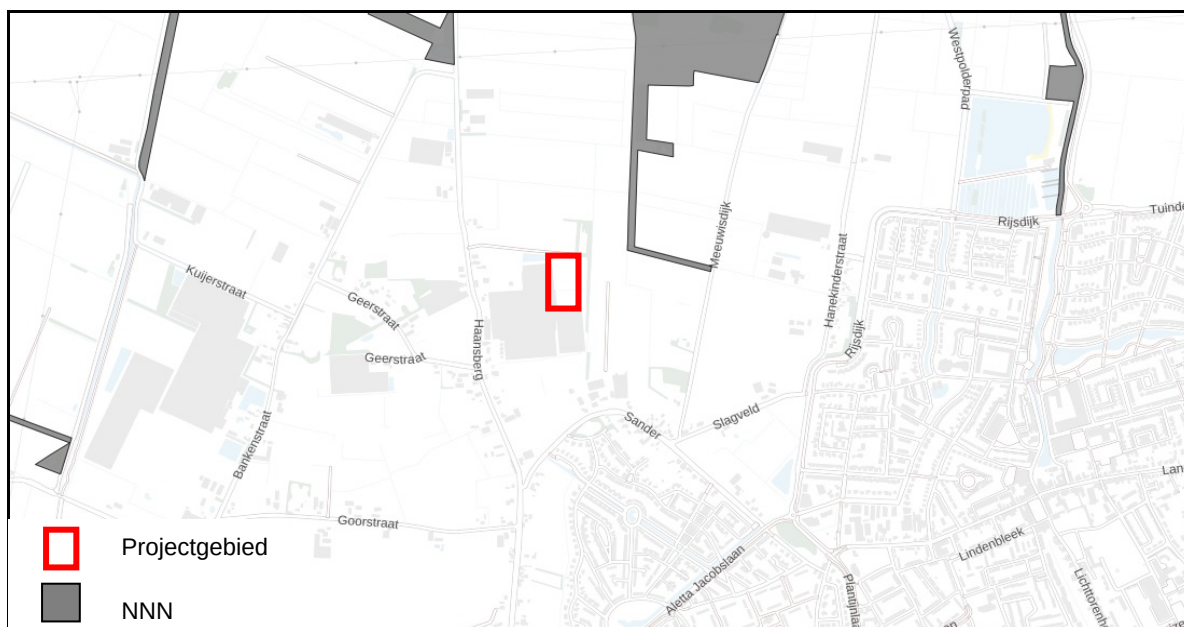
De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 12 kilometer van het projectgebied en betreft Ulvenhoutse Bos. In afbeelding 3 is op kaart weergegeven waar het Natura 2000-gebied is gelegen ten opzichte van het projectgebied. Op ruim 200 meter van het projectgebied ligt een gedeelte van het NNN. Dit betreft een ecologische verbingszone. Op afbeelding 4 is een kaart weergegeven van het gedeelte van het NNN ten opzichte van het projectgebied.

Afbeelding 3: Projectgebied ten opzichte van beschermde natuur (Natura 2000) (Natura2000.nl)

Afbeelding 4: Projectgebied ten opzichte van beschermde natuur (NNN) (atlasleefomgeving.nl/kaarten)

4.1 EFFECTEN

Het projectgebied bevindt zich niet in de nabijheid van beschermde natuur. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bevindt zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten. Het gedeelte van het NNN bevindt zich in de nabije omgeving van het projectgebied. De werkzaamheden leiden niet tot een

significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, vermindering van de oppervlakte of van verandering van de samenhang van het NNN.

Directe effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op het NNN en het Natura 2000-gebied worden niet verwacht. Het Natura 2000-gebied ligt buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden in het projectgebied. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen een toename in stikstofemissie tot gevolg hebben. In de Wnb (artikel 2.9a) is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. De gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden die wordt veroorzaakt door aangewezen activiteiten (o.a. bouwen, slopen, vernieuwen, veranderen en vergroten) van de bouwsector worden buiten beschouwing gelaten. Voor de realisatiefase is derhalve geen vergunning benodigd. In de gebruiksfase vindt er na de werkzaamheden een verandering plaats. Er wordt geen negatief effect verwacht op het Natura 2000-gebied als gevolg van stikstofdepositie. Een berekening met behulp van de AERIUS-Calculator kan uitsluitsel bieden of er een effect is op het Natura 2000-gebied.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 CONCLUSIES

De bomenrij in het projectgebied kan door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute. Het projectgebied kan gebruikt worden door vleermuizen als foerageergebied. Het struweel in en rond het projectgebied biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van kleine marterachtigen, zoals de bunzing, hermelijn en de wezel.

In het projectgebied kunnen mogelijk algemene amfibieën, broedvogels en zoogdieren voorkomen. Overige beschermde soorten worden door het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht voor te komen.

Het gebruik van nachtelijke verlichting voor de realisatie van het kassencomplex kan verstoring veroorzaken voor de vleermuizen die gebruik maken van het projectgebied als vliegroute.

Door de realisatie van het kassencomplex worden mogelijke verblijfplaatsen vernietigd en kunnen individuen van de bunzing, hermelijn en de wezel worden gedood. Wanneer de geplande werkzaamheden binnen het broedseizoen van vogels (globaal maart- augustus) plaatsvinden kunnen broedgevallen van vogels worden verstoord en individuen van algemene broedvogels worden gedood.

Directe effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op het NNN en het Natura 2000-gebied worden niet verwacht. De gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden die wordt veroorzaakt door aangewezen activiteiten (o.a. bouwen, slopen, vernieuwen, veranderen en vergroten) van de bouwsector worden buiten beschouwing gelaten. Voor de realisatiefase is derhalve geen vergunning benodigd. Voor de gebruiksfase kan een berekening met behulp van de AERIUS-Calculator uitsluitel bieden over eventuele effecten op Natura 2000-gebieden.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

5.2 AANBEVELINGEN

Er is nader onderzoek naar kleine marterachtigen benodigd, alvorens men met de werkzaamheden kan aanvangen. In tabel 3 is de onderzoeksperiode weergegeven. Indien er beschermde functies voor marterachtigen worden aangetroffen tijdens aanvullend onderzoek is er een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig voor de uitvoering van de werkzaamheden. Voor het verkrijgen van de ontheffing dienen er mitigerende maatregelen worden getroffen.

Indien nachtelijke verlichting voor de werkzaamheden vermeden wordt, kan verstoring van passerende vleermuizen worden voorkomen. Als nachtelijke verlichting in de actieve periode van vleermuizen niet vermeden kan worden, kan verstoring worden voorkomen door vleermuisvriendelijke verlichting toepassen met een richtarmatuur waardoor strooilight naar de omgeving wordt voorkomen.

Er wordt aanbevolen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaats te laten vinden. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen van vogels plaatsvinden kunnen broedgevallen worden verstoord. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën en zoogdieren te voorkomen. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een melding te worden gedaan bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, omdat er gebruik wordt gemaakt van de provinciale vrijstelling.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode maart t/m augustus
Bunzing, hermelijn en wezel	Verblijfplaatsen	Mei t/m augustus

6 LITERATUUR

BIJ12 (2017) Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument huismus, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, (2011) Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020) Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

www.atlasleefomgeving.nl/kaarten

www.gbif.org

www.natura2000/gebieden

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in directe omgeving van projectgebied

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 5km
Mossen	tonghaarmuts	Bern I	< 5km
Ongewervelden	gevlekte witsnuitlibel	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	grote vos	Wnb A	< 5km
Vissen	grote modderkruiper	Wnb A	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 5km
Vleermuizen	laatvlieger	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	rosse vleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vogels	blauwe reiger	Cat. 5	< 1km
Vogels	boerenwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	bonte vliegenvanger	Cat. 5	< 4km
Vogels	boomklever	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	bosuil	Cat. 5	< 3km
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 5km
Vogels	draaihals	Cat. 5	< 3km
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	gekraagde roodstaart	Cat. 5	< 5km
Vogels	gierzwaluw	Cat. 2	< 2km
Vogels	grauwe vliegenvanger	Cat. 5	< 5km
Vogels	groene specht	Cat. 5	< 2km
Vogels	grote bonte specht	Cat. 5	< 3km
Vogels	grote gele kwikstaart	Cat. 3	< 2km
Vogels	havik	Cat. 4	< 3km
Vogels	hop	Cat. 5	< 2km
Vogels	huismus	Cat. 2	< 5km
Vogels	huiswaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	ijsvogel	Cat. 5	< 2km
Vogels	kerkuil	Cat. 3	< 5km*
Vogels	kleine bonte specht	Cat. 5	< 3km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	oeverwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	ooievaar	Cat. 3	< 1km
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km
Vogels	roek	Cat. 2	< 2km
Vogels	slechtvalk	Cat. 3	< 2km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 5km
Vogels	steenuil	Cat. 1	< 1km
Vogels	tapuit	Cat. 5	< 3km
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 5km
Vogels	wespendief	Cat. 4	< 2km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte mees	Cat. 5	< 3km

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Vogels	zwarte roodstaart	Cat. 5	< 2km
Zoogdieren	aardmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bever	HR IV	< 5km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bunzing	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	haas ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	hermelijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	ondergrondse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	waterspitsmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling